

1 SOUHRN

Astma bronchiale patří mezi onemocnění postihující významnou část světové populace. Je nejčastějším onemocněním dětského věku a představuje nezanedbatelnou medicínskou, sociální i ekonomickou zátěž pro nemocného, jeho rodinu, ale i celou společnost.

Cílem této práce založené na dotazníkové studii proto bylo vytipovat rizikové faktory vedoucí k rozvoji astmatu a alergií, ale také zjistit prevalenci astmatu v populaci třinácti- až patnáctiletých dětí v ČR. V průběhu září 2005 bylo do 64 předem vytipovaných škol rozesláno 3775 dotazníků. Do konce února 2006 jsme obdrželi 2050 dotazníků, s nimiž jsme dále pracovali.

111 (5,41%) z těchto 2050 dětí jsme na základě předem stanovených kritérií označili za astmatiky a 765 (37,3%) dětí za nealergicky. Ve skupině astmatiků bylo statisticky významně více chlapců (64,9%) než děvčat (35,1%). Astmatické děti byly častěji označovány jako nepořádné (60,6% vs. 50,0%; OR=1,54) a nesamostatné (25,0% vs. 14,9%; OR=1,91; $1,06 < OR < 3,13$). Z výsledků naší studie také vyplývá, že BCG vakcinace brzy po narození může chránit před rozvojem astmatu, ochranný vliv BCG vakcinace před rozvojem alergie se však prokázat nepodařilo. Nepotvrdil se ani předpokládaný ochranný vliv parazitárních infekcí. Mezi astmatiky bylo dokonce statisticky významně více dětí, které uváděly alespoň jednu infekci roupem dětským v životě. (42,9% vs. 28,0%; OR=1,93; $1,22 < OR < 2,99$). Nepotvrdil se ani vztah mezi frekvencí a způsobem hygieny a rozvojem astmatu.